

Eläkkeensaajilta ei tule leikata

EKL:n toiminnanjohtaja Timo Kokko vetoaa maan hallitukseen, että se säästöpäätöksiä tehdessään jättäisi eläkkeensaajien indeksit ja eläkkeiden veronkorotukset niiden ulkopuolelle.

Maan hallitus kokoontuu huhtikuussa kehysriihen päättämään uusista, jopa miljardien eurojen säästöistä ja veronkiristyksistä. Vihreä puolue, ja etenkin sen eduskuntaryhmän puheenjohtaja Atte Harjanne vaati jo lokakuussa veronkiristystä ja leikkauksia eläkkeensaajille.

Harjanne esitti, eläkkeisiin vuodenvaihteessa tulleen toisen perättäisen palkkatuloja suuremman indeksikorotuksen seurauksena, että työeläkkeiden verotusta kiristettäisiin 0,52 prosenttiyksiköllä niillä, joilla bruttoeläketulon määrä ylittää 13 500 euroa vuodessa. Kuukaudessa tämä tarkoittaa 1 125 euron tuloja. Ehdotus olisi Eläketurvakeskuksen laskelmien mukaan koskenut vajaata 1,3 miljoonaa eläkeläistä ja ulottunut noin 80 prosenttiin kaikista eläkkeensaajistamme.

- Toisen perättäisen palkkatuloja suuremman indeksitarkistuksen jälkeen oli Vihreiden mielestä asialle heti pakko tehdä jotain. Tosin heiltä unohtui tuolloin vaatimusta tehdessään, että palkat ovat kasvaneet selvästi eläkkeitä nopeammin. Työeläkeindeksi on noussut vuosina 1995–2022 noin 57 %, ansiotasoindeksi samaan ajanjaksoon lähes 115 %. Reaalinousu palkoissa on ollut 38 % mutta eläkkeissä vain noin yksi prosentti. Onneksi asia oli muiden eduskuntaryhmien tiedossa ja Vihreät jäivät asiansa kanssa yksin, totesi EKL:n toiminnanjohtaja Timo Kokko juhlapuheessaan Mansen Eläkkeensaajien 50-vuotisjuhlassa Tampereella 22.3.

Tuorein vaade Harjanteelta tuli 9.3. jolloin hän ilmoitti, että 65–74-vuotiaat eläkeläiset ovat Suomen varakkain ikäryhmä. Hänen mukaansa olisi epäilemättä, että eläkeläiset olisivat kategorisesti sopeutustoimien ulkopuolella.

- [Tilastokeskuksen mukaan](#) nettovarallisuus (varat – velat) on tosiaan kyseisessä ikäryhmässä hitusen suurempi kuin 45-54 tai 55-64 vuotiailla. Tämä on luonnollista, koska 65-74 vuotiailla ei ole nuorempiin ikäluokkiin verrattuna juurikaan velkaa ja oma asunto, jonka osuus varallisuudesta on kaikkein suurin, on maksettu ainakin lähes kokonaan työuran aikaisilla tuloilla, toiminnanjohtaja Kokko jatkaa.

Eläkkeensaajien mediaaneläke oli vuoden 2022 lopussa 1 614 euroa kuukaudessa, siis puolet heistä sai eläkettä tuon määrän alle. Suomalaisten eläkkeet nousevat koko ajan ja se on hyvä asia. Silti pitää muistaa, että meillä on edelleen myös hyvin pienituloisia eläkeläisiä. Hankalimmassa asemassa ovat kokonaan tai osin kansaneläkkeen varassa olevat. Heitä on hieman alle 500 000.

On esitetty, että eläkkeensaajilta tulee leikata niistämällä eläkkeisiin vuosittain tehtävästä indeksitarkistuksesta. Kansaneläkeindeksistä leikkaaminen kohdistuu kaikkein vähävaraisimpiin. Heidän taloutensa ei tätä missään nimessä kestä. Tuossa joukossa on paljon ihmisiä, jotka joutuvat tekemään päätöksiä ruuan- ja lääkkeidenoston välillä, Kokko toteaa.

Työeläkkeiden kahta indeksiä eli työeläkeindeksiä ja palkkakerrointa leikkaamalla toimet kohdistuvat sekä eläkeläisiin että työssäkäyviin. Työeläkeindeksin kautta leikkaus kohdistuisi eläkeläisiin ja eläkekertymän arvon tarkistavan palkkakertoimen kautta tuleviin eläkkeensaajiin. Leikkaukset kohdistuisivat sattumanvaraisesti ja epäsuhtaisesti eri ikäluokkiin. Sen vaikutus olisi suurin eläkeläisiin ja lähellä eläkeikää oleviin. Tämä heikentäisi työeläkkeen määräytymisen ennustettavuutta ja työeläketurvaan kohdistuvaa luottamusta radikaalisti.

- On hyvä muistaa, että Suomessa työeläkevarat eivät ole osa valtiontaloutta. Eläkerahoista päättävät työmarkkinaosapuolet. Indeksien leikkaukset vahvistaisivat työeläkejärjestelmän taloutta ja siten julkista taloutta kokonaisuudessaan, mutta heikentävät toisaalta kunta- ja valtiontaloutta. Tehdyn arvion mukaan yhden prosentin indeksileikkaus veisi kunnilta noin 20 miljoonan euron verotuotot. Pahiten tämä iskee kuntiin, joiden väestön ikärakenne on noussut ”kriittisellä tavalla”, eli joka kuudenteen suomalaisen kuntaan, Timo Kokko toteaa.

Suomessa eli vuoden 2021 lopussa köyhyys- tai syrjäytymisriskin alla 248 000 eläkkeensaajaa. Lukumääräisesti mitattuna puhutaan suurimmasta ryhmästä sosioekonomisen aseman mukaan mitattuna. Määrä oli kasvanut edellisvuodesta 33 000:lla hengellä.

- Lopuksi haluan muistuttaa Eläketurvakeskuksen maaliskuun alkupäivinä julkistamasta tutkimuksesta, jonka mukaan yhteensä 30,4 prosenttia, eli lähes kolmannes vastaajista, koki jonkintasoisia vaikeuksia menojensa kattamisessa eläkkeelle siirtymisen jälkeen. Jokaisella pitää olla mahdollisuus säästää eläkepäivien tärkeitä ja pakollisia menoeriä varten ilman pelkoa siitä, että mahdolliset taskupohjalle kertyneet eurot leikataan valtion menojen katteeksi. Vetoan maan hallitukseen, että se jättää säästötoimia suunnitellessaan eläkkeensaajien indeksit ja eläkkeiden veronkorotukset niiden ulkopuolelle, päättää EKL:n toiminnanjohtaja Timo Kokko.

Lisätietoa

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry

Timo Kokko
toiminnanjohtaja
timo.kokko@ekl.fi
050 441 3830

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry on eläkkeensaajien aktiivinen edunvalvoja. Se on perustettu vuonna 1962 ja sillä on takana jo yli 60 vuotta aktiivista toimintaa maamme eläkkeensaajien hyväksi. Täyttä elämää hyvässä seurassa – EKL www.ekl.fi